

EBA/GL/2017/08

12/09/2017

Suunised

kutsealase vastutuskindlustuse või muu võrreldava tagatise miinimumväärtuse kindlaksmääramise kriteeriumide kohta vastavalt direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 5 lõikele 4

1. Järgimis- ja aruandluskohustus

Käesolevate suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis, ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punktis 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on mõeldud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandluskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le 13.11.2017, kas nad järgivad või kavatsevad järgida kõnealuseid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebisaidil avaldatud vormil aadressil compliance@eba.europa.eu, märkides viite EBA/GL/2017/08. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb EBA-le teada anda.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2.Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu ja kohaldamisala

5. Käesolevates suunistes määratletakse kriteeriumid ja näitajad selle kohta, kuidas määrata kutsealase vastutuskindlustuse või muu võrreldava tagatise miinimumväärtus, mida peavad omama ettevõtjad, kes taotleavad järgmist:
 - i. luba makseteenuste pakkumiseks vastavalt I lisa punktile 7 (makse algatamise teenused) vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul (PSD2) artikli 5 lõikele 2;
 - ii. registreerimist makseteenuste osutamiseks I lisa punkti 8 alusel (kontoteabe teenused vastavalt PSD2 artikli 5 lõikele 3;
 - iii. luba osutada mõlemat tüüpi makseteenuseid PSD2 I lisa punktide 7 ja 8 alusel.
6. Suunistes on ka sätestatud valem kutsealase vastutuskindluse või võrreldava tagatise miinimumväärtuse arvutamiseks.

Adressaadid

7. Suunised on adresseeritud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktis ii määratletud pädevatele asutustele, viitega makseteenuste direktiivile.

Mõisted

8. Kui ei ole sätestatud teisiti, on kõigil makseteenuste direktiivis kasutatud ja määratletud mõistetel sama tähendus ka käesolevates suunistes. Peale selle kasutatakse suunistes järgmisi mõisteid.

Ettevõtja	Teenuse osutaja, kes taotleb luba makseteenuste osutamiseks vastavalt PSD2 I lisa punktile 7, s.t. osutada makse algatamise teenuseid. Teenuse osutaja, kes taotleb registreerimist makseteenuste osutamiseks vastavalt PSD2 I lisa punktile 8, s.t. kontoteabe teenuste osutamiseks. Teenuse osutaja, kes taotleb luba makseteenuste osutamiseks vastavalt PSD2 I lisa punktidele 7 ja 8, s.t. makse algatamise teenuste ja kontoteabe teenuste osutamiseks.
-----------	--

3. Rakendamine

Kohaldamise alguskuupäev

9. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 13. jaanuarist 2018.

4. Suunised kutsealase vastutuskindlustuse või muu samaväärse tagatise miinimumväärtuse kindlaksmääramise kriteeriumide kohta

Suunis 1. Erialane vastutuskindlustus ja võrreldav tagatis

- 1.1 Pädevad asutused peavad käsitama kutsealast vastutuskindlustust ja võrreldavat tagatist vastastikku üksteist välistavatena ning peavad nõudma, et ettevõtjatel, kes taotleavad luba või registreerimist, oleks kas kutsealane vastutuskindlus või võrreldav tagatis.
 - 1.2 Pädevad asutused peavad tagama, et ettevõtjate kutsealane vastutuskindlus või võrreldav tagatis PSD2 artikli 5 lõigete 2 ja 3 mõttes katab nende järgmisi kohustusi.
 - (a) Ettevõtjate puhul, kes taotleavad luba osutada makse algatamise teenust, on need PSD2 artiklites 73, 89, 90 ja 92 sätestatud kohustused.
 - (b) Ettevõtjatel, kes taotleavad registreerimist makseteenuste osutamiseks, et katta vastutust kontot haldava makseteenuse pakkuja või makseteenuse kasutaja ees tulenevalt autoriseerimata või pettuse teel juurdepääsust maksekonto teabele või selle autoriseerimata või pettuse teel kasutamisest (artikkel 5).
 - (c) Ettevõtjate puhul, kes taotleavad luba osutada makse algatamise teenust ja kontoteabe teenust, kohustused, millele on viidatud käesolevate suuniste punktides a ja b.
 - 1.3 Pädevad asutused peavad samuti tagama, et kutsealase vastutuskindluse või võrreldava tagatise miinimumväärtus katab kulud ja kulutused, mida kannavad makseteenuse kasutajad ja kontot haldavad makseteenuse pakkujad, kes nõuavad ettevõtjalt ühe või mitme PSD2 artikli 5 lõigetes 2 ja 3 viidatud kohustuse tõttu tekkinud kahjude tagasimaksmist.
 - 1.4 Pädevad asutused peavad tagama, et kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtus võimaldab ettevõtjatel tõhusalt täita oma tegevusest tulenevaid kohustusi, kontrollides selleks, et kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtusega ei kaasne omavastutust, mahaarvatavaid summasid või limiiti, mis võiks piirata kutsealase vastutuskindlustuse tagasimakseid, mis tulenevad makseteenuste kasutajate ja kontot haldavate makseteenuste pakkujate tagasimaksmistaotlustest, samuti peab see kehtima ajal, kui kohustus tekib.
-

- 1.5 Pädevad asutused peavad tagama, et kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtus katab kutsealased territooriumid, kus ettevõtjad teenuseid pakuvad, sõltumata riikidest, kus nende kasutajad on asutatud või kohast, kus teenuseid osutatakse.

Suunis 2. Kriteeriumid ja näitajad

- 2.1 Ettevõtjate kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtuse kindlaks määramisel peavad pädevad asutused kasutama järgmisi kriteeriume ja vastavaid näitajaid.

- a. Riskiprofiili kriteerium:
 - i. PSD2 artikli 5 lõigetes 2 ja 3 viidatud kohustuste eest ettevõtjale laekunud tagasimaksmistaotluste väärtus;
 - ii. makse algatamise teenust osutava ettevõtja algatatud maksetehingute arv;
 - iii. maksekontode arv, millele kontoteabe teenust osutaval ettevõtjal on juuredepääs.
- b. Tegevuskriteeriumi tüüp;
 - i. kas ettevõtja osutab ainult makse algatamise teenust või kontoteabe teenust või mõlemat;
 - ii. kas ettevõtja osutab muid makseteenuseid, millele on viidatud PSD2 I lisas;
 - iii. kas ettevõtja tegeleb muu äritegevusega peale makseteenuste osutamise.
- c. Tegevuskriteeriumi ulatus;
 - i. ettevõtjate puhul, kes osutavad makse algatamise teenust, algatatud tehingute väärtus;
 - ii. ettevõtjate puhul, kes osutavad kontoteabe teenust, kontoteabe teenuseid kasutavate klientide arv.
- d. Võrreldava tagatise kriteerium:
 - i. võrreldava tagatise eripära;
 - ii. võrreldavate tagatiste rakendamise kriteeriumid.

Suunis 3. Valem

- 3.1 Ettevõtjate kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtuse kindlaks määramisel peavad pädevad asutused kasutama järgmist valemit:

$$\begin{array}{l} \text{kutsealase} \\ \text{vastutuskindlustuse} \\ \text{või võrreldava} \\ \text{tagatise} \\ \text{miinimumväärtus} \end{array} = \begin{array}{l} \text{summa, mis} \\ \text{kajastab} \\ \text{riskiprofiili} \\ \text{kriteeriumi} \end{array} + \begin{array}{l} \text{summa, mis} \\ \text{kajastab tegevuse} \\ \text{tüübi kriteeriumi} \end{array} + \begin{array}{l} \text{summa, mis kajastab} \\ \text{tegevuse ulatuse} \\ \text{kriteeriumi} \end{array}$$

- 3.2 Kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtuse arvutamiseks peavad pädevad asutused täitma näitajad kõikide kriteeriumite all asjakohaste väärtustega vastavalt suunistele 5–7, nad peavad arvutama iga kriteeriumi kajastava summa eraldi, liites näitajaid kajastavad summad, samuti peavad nad kasutama saadud summasid valemis.
- 3.3 Käesolevates suunistes toodud väärtused on esitatud eurodes. Liikmesriikides, kus euro ei ole ametlikult kehtiv valuuta, võivad pädevad asutused konverteerida kriteeriume kajastavad summad vastavasse siseriiklikku valuutasse.
- 3.4 Pädevate asutuste, samuti ka ettevõtjate poolt, kes taotleavad luba või registreerimist, arvutatud kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtus peab olema esitatud aasta kohta.

Suunis 4. Avalikustamine

- 4.1 Pädevad asutused peavad tegema kriteeriumid, näitajad ja valemi oma jurisdiktsiooni all avalikult kättesaadavaks, et võimaldada ettevõtjatel arvutada kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtust enne loa või registreerimise taotlemist.

Suunis 5. Riskiprofiili kriteeriumi arvutamine

Saadud tagasimaksmistaotluste väärtus

- 5.1 Näitaja „Saadud tagasimaksmistaotlused“ väärtuse arvutamisel peavad pädevad asutused kasutama ettevõtja makseteenuste kasutajate ja kontot haldavate makseteenuste pakkujate kõikide tagasimaksmistaotluste koguväärtust viimase 12 kalendrikuu jooksul, kahjude eest, mis on tekkinud ühe või mitme PSD2 artikli 5 lõigetes 2 ja 3 viidatud kohustuse alusel.
- 5.2 Kui viimase 12 kuu jooksul ei ole ettevõtjale esitatud ühtegi tagasimaksmistaotlust, siis peavad pädevad asutused selle näitaja väärtuseks valemis määrama nulli.

- 5.3 Kui ettevõtjad ei ole viimase 12 kuu jooksul teenuseid osutanud, peavad pädevad asutused kasutama ettevõtja poolt loa/registreerimise taotlemisel esitatud kõikide tagasimaksmistaotluste koguväärtuse prognoosi.
- 5.4 Kui ettevõtja ei esita prognoose tagasimaksmistaotluste kohta või kui prognoositavate tagasimaksmistaotluste koguväärtuse rakendamisest tulenev summa on alla 50 000 euro, peavad pädevad asutused selle näitaja väärtuseks valemis määrama 50 000.

Makse algatamise teenust osutavate ettevõtjate algatatud maksetehingute arv

- 5.5 Pädevad asutused peavad arvutama näitaja „Algatatud maksetehingute arv“ väärtuse järgmiste elementide summana, kus N on kõikide tehingute koguväärtus, mida ettevõtja on viimase 12 kuu jooksul algatanud:

(a) 40% N osast, mis on vähemalt 10 000 (kaasa arvatud) algatatud makset;

pluss

(b) 25% N osast, mis on üle 10 000 ja kuni 100 000 (kaasa arvatud) algatatud makse;

pluss

(c) 10% N osast, mis on üle 100 000 ja kuni 1 miljon (kaasa arvatud) algatatud makset;

pluss

(d) 5% N osast, mis on üle 1 miljoni kuni 10 miljonit (kaasa arvatud) algatatud makset;

pluss

(e) 0,025% N osast, mis on üle 10 miljoni algatatud makse.

- 5.6 Kui ettevõtjad ei ole viimase 12 kuu jooksul teenuseid osutanud, peavad pädevad asutused kasutama ettevõtja poolt loa taotlemisel kasutatud algatatud maksetehingute arvu prognoosi.
- 5.7 Kui ettevõtja ei esita prognoose algatatud maksetehingute arvu kohta või kui prognoositavate algatatud maksetehingute arvu rakendamisest tulenev summa on väiksem kui 50 000, peavad pädevad asutused selle näitaja väärtuseks valemis määrama 50 000.

Maksekontode arv, millele kontoteabe teenuseid osutavatel ettevõtjatel on juurdepääs

- 5.8 Pädevad asutused peavad arvutama näitaja „Juurdepääsetavate maksekontode arv“ väärtuse järgmiste elementide summana, kus N on kõikide erinevate maksekontode arv,

millele kontoteabe teenuseid osutaval ettevõtjal on viimase 12 kuu jooksul olnud juurdepääs:

(a) 40% N osast, mis on vähemalt 10 000 (kaasa arvatud) juurdepääsu kontodele;

pluss

(b) 25% N osast, mis on üle 10 000 ja kuni 100 000 (kaasa arvatud) juurdepääsu kontodele;

pluss

(c) 10% N osast, mis on üle 100 000 ja kuni 1 miljonit (kaasa arvatud) juurdepääsu kontodele;

pluss

(d) 5% N osast, mis on üle 1 miljoni kuni 10 miljonit (kaasa arvatud) juurdepääsu kontodele;

pluss

(e) 0,025% N osast, mis üle 10 miljoni juurdepääsu kontodele.

5.9 Kui ettevõtjad ei ole viimase 12 kuu jooksul teenuseid osutanud, peavad pädevad asutused kasutama ettevõtja poolt vastavalt loa või registreerimise taotlemisel kasutatud kontodele juurdepääsu prognoosi.

5.10 Kui ettevõtja ei esita prognoose maksekontodele juurdepääsu arvu kohta või kui prognoositavate maksekontodele juurdepääsude arvu rakendamisest tulenev summa on väiksem kui 50 000, peavad pädevad asutused selle näitaja väärtuseks valemis määrama 50 000.

Suunis 6. Tegevuse tüübi kriteeriumi arvutamine

6.1 Pädevad asutused peavad selle näitaja väärtuseks valemis määrama nulli neile ettevõtjatele, kes taotleavad luba osutada ainult makse algatamise teenust.

6.2 Pädevad asutused peavad selle näitaja väärtuseks valemis määrama nulli neile ettevõtjatele, kes taotlevad registreerimist, et osutada ainult kontoteabe teenust.

6.3 Kui ettevõtja taotleb luba nii makse algatamise teenuse kui ka kontoteabe teenuse osutamiseks, siis peavad pädevad asutused arvutama mõlema teenuse osas miinimumväärtuse eraldi ja liitma saadud summad kokku, et saada mõlemat teenust katvat miinimumväärtust. Lisaks peavad pädevad asutused tagama, et kutsealase

vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtuse lepingud katavad nii makse algatamise teenuse kui ka kontoteabe teenuse osutamist, kajastades vastavalt PSD2 artikli 5 lõigetes 2 ja 3 viidatud erinevaid kohustusi.

- 6.4 Kui ettevõtja osutab muid makseteenuseid, mida ei ole PSD2 I lisa punktides 1–6 mainitud, paralleelselt kas makse algatamise teenuse või kontoteabe teenuse või mõlemaga, peavad pädevad asutused arvutama kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtuse makse algatamise teenuse või kontoteabe teenuse või mõlema osutamise eest, piiramata nõudmisi, mis on seotud esialgse kapitali arvutamisega vastavalt PSD2 artiklile 7 ja/või omavahendite arvutamisele vastavalt PSD2 artiklile 9.
- 6.5 Kui ettevõtja tegeleb muu äritegevusega peale makseteenuste osutamise, mida ei ole mainitud PSD2 I lisa (makseteenustega mitteseotud teenused), peavad pädevad asutused lisama valemisse lisaks väärtustele, mida nõutakse seda tüüpi tegevuse puhul, mida ettevõtja soovib osutada, väärtuse 50 000.
- 6.6 Kui aga ettevõtja, kes tegeleb muude makseteenustega mitteseotud teenuste osutamisega, suudab tõestada, et see ei mõjuta makse algatamise teenuse/kontoteabe teenuse osutamist, kuna tal on garantii, mis katab teisest, makseteenusega mitteseotud teenuse tegevusest tekkivaid kohustusi, või kuna pädev asutus on nõudnud eraldiseisva üksuse loomist makseteenuste osutamisega seotud äritegevuse jaoks vastavalt PSD2 artikli 11 lõikele 5, peavad pädevad asutused selle näitaja väärtuseks valemis määrama nulli.

Suunis 7. Tegevuse ulatuse kriteeriumi arvutamine

- 7.1 Pädevad asutused peavad arvutama summa, mis kajastab tegevuse ulatuse kriteeriumit makse algatamise teenust osutavale ettevõtjale järgmiste elementide summana, kus N on kõigi tehingute koguväärtus, mida ettevõtja on viimase 12 kuu jooksul algatanud:

(a) 40% N osast kuni 500 000 euroni (kaasa arvatud);

pluss

(b) 25% N osast üle 500 000 euro kuni 1 miljon euroni (kaasa arvatud);

pluss

(c) 10% N osast, mis on üle 1 miljoni euro kuni 5 miljoni euroni (kaasa arvatud);

pluss

(d) 5% N osast, mis on üle 5 miljoni euro kuni 10 miljoni euroni (kaasa arvatud);

pluss

(e) 0,025% N osast, mis üle 10 miljoni euro.

7.2 Pädevad asutused peavad arvutama summa, mis kajastab tegevuskriteeriumi ulatust kontoteabe teenust osutavale ettevõtjale järgmiste elementide summana, kus N on kontoteabe teenuse kasutajate arv (klientide arv), kus iga klienti, kes kasutas kontoteabe teenust viimase 12 kuu jooksul, arvestatakse eraldi:

(a) 40% N osast kuni 100 kliendini (kaasa arvatud);

pluss

(b) 25% N osast, mis on üle 100 kliendi kuni 10 000 kliendini (kaasa arvatud);

pluss

(c) 10% N osast, mis on üle 10 000 kliendi kuni 100 000 kliendini (kaasa arvatud);

pluss

(d) 5% N osast, mis on üle 100 000 kliendi kuni 1 miljoni kliendini (kaasa arvatud);

pluss

(e) 0,025% N osast, mis üle 1 miljoni kliendi.

7.3 Kui ettevõtjad ei ole eelmise 12 kuu jooksul teenuseid osutanud, peavad pädevad asutused kasutama kõikide ettevõtja poolt algatatud tehingute väärtuse prognoosi makse algatamise teenust pakkuva ettevõtja puhul või klientide arvu prognoosi kontoteabe teenust pakkuva ettevõtja puhul, mida kasutati loa/registreerimise taotlemisel.

7.4 Kui ettevõtja ei esita prognoose kõikide algatatud maksetehingute väärtuse kohta (kui ettevõtja osutab makse algatamise teenust) või klientide arvu kohta (kui ettevõtja osutab kontoteabe teenust) või kui prognoositavate algatatud maksetehingute arvu rakendamisest tulenev summa on väiksem kui 50 000 (kui ettevõtja osutab makse algatamise teenust) või klientide arv on alla 50 000 (kui ettevõtja osutab kontoteabe teenust), peavad pädevad asutused nende näitajate väärtuseks valemis määrama 50 000.

Suunis 8. Võrreldava tagatise kriteerium

8.1 Pädevad asutused peavad nõudma, et ettevõtjatel on kas kutsealane vastutuskindlustus või võrreldav tagatis.

Suunis 9. Läbivaatamine

9.1 Pädevad asutused peavad tagama, et ettevõtjad vaatavad läbi ja vajadusel arvutavad ümber oma kutsealase vastutuskindlustuse või võrreldava tagatise miinimumväärtuse, ning et nad teevad seda vähemalt kord aastas.